

Мислио сам да ће одлука Српског сабора Двери о уласку у политику изазвати медијску буру у Србији. Није. Сем добронамерно упорног Жељка Цвијановића и осветољубивог Небојше Бакареца, нико се није нарочито узбудио. У петак је своје мишљење изрекао и Слободан Антонић. Изнета запажања ваља размотрити, тим пре, што верујем да појава политичке снаге, која претендује да буде озбиљна, да редефинише српски политички манир, те да бди и арбитрира над друштвеним моралом, завређује да буде темељно преиспитана и оквалификована.

Пођимо редом. За дверјанску намеру чуо сам пре непуних годину дана. Од самих њих, о овоме сам обавештен 25. 11. 2010. мада у смислу начелне одлуке о уласку у политику, али не одмах, већ у времену и под условима који ће Дверима одговарати. Изгледа да су се услови стекли, а да је час куцнуо. Бар тако Дверјани мисле. Погледајмо шта мисле други.

Антонић и Бакарец им одричу карактер политичког покрета, сматрајући их само још једном странком у мору српских партија. Антонић пише: „И заиста, морам и сам да додам, свако ко елементарно познаје друштвене науке зна да политички покрет карактерише масовност чланства и мноштеност различитих организација које тај покрет чине – од странака, преко синдиката, до политичких клубова и грађанских удружења.“ [\[1\]](#) Истина је да Двери немају масовно чланство. Ипак, пажљивом посматрачу неће промаћи већ неколико година активан пројекат Двери, назван Српска мрежа

[\[2\]](#)

. Садржина те замисли јесте окупљање различитих родољубивих удружења грађана и појединаца из Србије и расејања, којима Двери координирају у заједничким акцијама, попут Сабора српске омладине, Породичне шетње или социјалних напора какав је био усаглашени одлазак представника више организација из Српске мреже, из преко двадесет градова Србије, у посету тамошњим вишедетним породицама уз поклоне у новцу, гардероби, играчкама и школском прибору. Идеја Двери је, још тада, била да Српска мрежа прерасте у политичко крило Двери. Зашто су то хтели? Ја верујем да су осетили границу могућности деловања кроз НВО обличје. Како њихово руководство чине амбициозни људи, углавном стари од 35 до нешто преко 40 година, проценили су да немају више шта и кога да чекају. Њихови подржаваоци су вероватно почели да траже конкретне резултате, а Двери нису могле да их постигну без непосредног утицаја на власт. Како нико (бар у нас) власт не дели, ако није приморан, Дверјани решише да неког приморају. Руководство је обавило разговоре с низом грађанских удружења и

појединаца, који су иначе активни по целој Србији и вероватно неке од њих укључило у пројекат изласка на изборе. Због ове чињенице, Двери се сматрају политичким покретом, како кажу Покрет за живот Србије. Свачије је право да ово сматра довољним или недовољним за прозивање покретом, али дефинитивно није могуће апсолутно оспорити такав карактер Покрету за живот Србије. Двери на овоме снажно истрајавају, јер је неопходност оглашавања клиничке смрти досадашњег паразитског страначког система, једна од њихових кључних теза. Они желе да буду разлика коју ће Срби препознати и која ће им побудити наду да је промена изводљива. Могуће је да само желе да се тако представе, а да збиља јесу само још једна политичка странка, намерна да узјаше после Курте. То се не да поуздано знати, па није пристojно и/или одговорно ни децидно тврдити.

Идеја Двери је, још тада, била да Српска мрежа прерасте у политичко крило Двери. Зашто су то хтели? Ја верујем да су осетили границу могућности деловања кроз НВО обличје. Како њихово руководство чине амбициозни људи, углавном стари од 35 до нешто преко 40 година, проценили су да немају више шта и кога да чекају. Њихови подржаваоци су вероватно почели да траже конкретне резултате, а Двери нису могле да их постигну без непосредног утицаја на власт.

Небојша Бакарец сумња у тврдњу Бошка Обрадовића, изречену у интервјуу датом Српском културном клубу [3], да Двери не намеравају отимачину гласова постојећих патриотских странака, већ да су опредељене на привлачење апстинената којих је у Србији, према Обрадовићу, око 60%. Бакарец каже: „Међутим, сасвим је јасно да једна потпуно нова и непозната странка не може привући апстиненте у значајнијем броју, већ бираче других странака. Некакве апстиненте на следећим изборима може привући само СНС, а чак и они у ограниченом броју.“ [4] Лично, не схватам зашто нова странка може да привуче само туђе гласаче, а не и апстиненте. Нисам наишао на истраживање које то потврђује. Као што кажу Дверјани, цитирајући јеванђеоски текст, „Ново вино у мехове у нове“. Ја више логике видим у одлуци некога ко до сада није имао свој избор на политичкој сцени да гласа за новостворену странку, него у преношењу свог гласа од странке у коју неко годинама верује, некој другој, тек установљеној. Тако и сам, као декларисани бирач ДСС-а, планирам то и да останем, иако симпатишем Двери у сваком смислу. Ипак не верујем да Двери не желе и туђе гласаче, нити мислим да је грех преотети их. Сигуран сам да Покрет за живот Србије не би одбио било чији глас, али, подвлачим, не видим зашто је то проблем. Нико није претплаћен на нечије гласове. Свака странка би радо освојила било чији глас. Сећам се сјајне мисли Ђорђа Вукадиновића о томе да он и разне НВО не би морали да раде оно што су радили у борби против сепаратистичког статута Војводине да су националне странке урадиле посао, кад су за то имале прилику. Ако и Двери осећају слично, да су њихове тежње и наде изневерене од стране постојећих патриотских партија, разумно је да сада желе да тај посао обаве саме.

Да ли то могу, друго је питање. На терену чисте математике, ако Двери не уђу у парламент, а освоје проречених 100.000 гласова (Зато је, при садашњем стању ствари, 100.000 гласова вероватно максимум на који дверјани могу рачунати.) [5], то неће прећи 3 процента гласова изашлих на изборе. Узмимо да једна трећина заиста буду апстиненти, а по трећина ранији гласачи радикала и ДСС-а. Дакле, постојећим, једино преосталим патриотским странкама, након прелета Томислава Николића у евроунијатски табор, откинуће по један проценат. Ако би заиста, тај један одсто гласова, спустио радикале или Коштуничине демократе испод цензуса, онда и не заслужују парламентарни статус. Ја верујем да се то неће десити, мишљења сам да ДСС пре напада 10 него 5 процената гласова. Исто тако, у оптимистичном сценарију, ако ДСС и радикали буду у прилици да уђу у састав нове скупштинске већине, искрено сумњам да би их у томе могао омести један тричави проценат. Дакле, бојазан неких аналитичара, била би оправдана само у случају да Двери освоје значајан проценат гласова, рецимо 15, јер би онда трећина преотетих гласова порасла с 1 на 5 %, што би озбиљно уздрмало наведене родољубиве партије. Антонић исказује бојазан да би гласови Двери, након њиховог очекиваног неуласка у скупштину, припали еврореформистима. Ово је врло могуће, али не стоји да због те бојазни не треба никад покушати нешто ново на политичкој сцени. Свима симпатични Делбој Тротер убичајава да каже „Ко рескира, профитира!“.

Не верујем да Двери не желе и туђе гласаче, нити мислим да је грех преотети их. Сигуран сам да Покрет за живот Србије не би одбио било чији глас, али, подвлачим, не видим зашто је то проблем. Нико није претплаћен на нечије гласове. Свака странка би радо освојила било чији глас.

Следећа критика иде за тим, да је програм Двери у збиљи само памфлет, препун општих места и парола, лишен дубље разраде и понуђених конкретних решења. Ако узмемо да је документ у десет тачака једини програм Покрета за живот Србије, ова теза би била исправна. Документ носи јасне идеје, али, очигледно, не показује разрађене моделе и методе решавања истакнутих проблема. Могуће је опет, да постоји или је у изради и неки обимнији документ који Двери чувају за кампању. Задржавајући се на до сада познатом програмском тексту, објективно морамо прихватити тврдњу Небојше Бакареца о површности истог. Тај текст назначавала десет области којима Двери мисле да се баве кроз политичко деловање, али, истина, не казују ништа о конкретним начинима спровођења њихове политике. Додуше, нисам видео да иједна странка у свом програму објављује предлоге закона, правилнике, уредбе и сличне правне инструменте. Програми треба да буду информативни и начелни, а њихова разрада се даје у другим документима. Програми могу бити више или мање обухватни, али тешко да можемо очекивати збирку закона из свих релевантних области. Замислите како би такав програм

изгледао. Имао би више томова него Ларусова енциклопедија.

Проблематична је, по мени, најава да је око 100 водећих српских интелектуалаца учествовало у изради програма „Нови народни договор“ [\[6\]](#), нарочито ако ову изјаву схватимо као тврдњу да је 100 најумнијих српских глава баш писало дотичних десет тачака. Не делује да би за сваког од њих ту било места. На сваког од поменуте центурије отпало би по 4, 5 редова, што би тешко задовољило амбиције тако врсних стручњака и ревносних родољуба за давање личног доприноса оздрављењу Србије. У другу руку, могуће је овај Обрадовићев исказ разумети у смислу саветодавног учешћа велике групе припадника националне интелигенције које он сматра водећима у тој групацији, а на основу ког су сами Дверјани сачинили овај програм. И у том случају остаје споран критеријум за убрајање некога међу „водеће српске интелектуалце“, али не бих инсинуирао да некаквих угледних личности патриотског усмерења нема са или поред Двери у разматраном пројекту. У цитираном интервјуу Бошко Обрадовић обећава да ћемо ускоро видети на сајту Покрета за живот Србије, трибинама и другим скуповима Двери, као и на њиховој изборној листи водеће српске интелектуалце о којима говори. Стрпимо се неко време да видимо хоће ли обећање бити испуњено. Уосталом, зар није један од основних правних постулата управо онај „In dubio pro reo“ (У неизвесности треба одлучити у корист оптуженог).

Следећа критика иде за тим, да је програм Двери у збиљи само памфлет, препун општих места и парола, лишен дубље разраде и понуђених конкретних решења.

Бакарецу је сумњиво и финансирање Покрета за живот Србије. Из његових редова провејава бојазан, чак више тврдња да ће у овом смислу Двери бити зависне од режима. Ако је тако, онда би Двери биле део завере против ДСС-а, односно режимски тројански коњ у опозиционом бирачком телу. Тешко ми је да поверујем да Дверјани после 12 година предане борбе за српски национални интерес, како су га они схватили, за нешто новца почињу да служе робове Империје. Да се плашим за сопствене привилегије и прилику да живим од нерада, могуће да бих друкчије размишљао.

Антонић види програмске тезе Двери као „некако одвећ неразвијене и млаке“ [\[7\]](#), такође каже „да би идеје привукле бираче оне треба или да својом разрађеношћу и компетенцијом апелују на разум и интерес, или да својом ватреношћу и енергичношћу апелују на машту и емоције.“. Не спорим неразрађеност идеје у објављеном Новом народном договору, али ме чуди Антонићево спочитавање енергичности и Бакарецово оспоравање оригиналности (Ни Двери не кажу да су против уласка у ЕУ)

[8]

. Најнегативнији однос од свих постојећих странака према ЕУ имају управо Двери о чему сведочи њихова акција ЕУтаназија. Под овим насловом постоји темат часописа Двери српске, а одржано је много трибина широм Србије. Код доношења војвођанерског статута, од тада постојећих партија најчасније се понео ДСС, чији је покрајински посланички клуб поднео низ квалитетних амандмана на предлог статута. Ипак, ниједна партија није, као Двери, позвала на укидање сваке врсте војвођанске аутономије. Остале странке су се трудиле да ублаже аутономашке апетите и прохтеве, али то је дефанзивна стратегија која је осуђена на неуспех, док је јасно и гласно захтевње укидања Војводине активна политика која има шансу да извојује победу. Не сумњам да је овакав став остао и у време политичког рођења Двери. Инсистирање на породици и подршка рађању кроз кампању „Право на живот“, најјасније је скретање пажње јавности на проблем убрзаног стварања друштва себичних појединаца које се рапидно самоуништава. Инсистирање на православном духовном моделу изградње појединца и друштва, јединствено је код Двери. Без обзира на то што Бакарец на Цркву гледа световним, атеистичким очима, оптужујући је да је део режима, ваљда зато што епископи не нападају политичаре из власти и не понашају се као патристска НВО, те да је кроз историју увек била уз власт, за верујуће хришћане, жива црква Христова је најважнији друштвени организам и она снага која буде настојала да њене вредности усади народу, биће дочекана и прихваћена као нешто сасвим своје, домаће и присно. Прокламоване српско српске интеграције, мени звуче као увијена објава дуготрајног рада на обједињавању српских етничких простора, рецимо спајање Србије и Српске, што се није чуло ни од кога од србијанских политичара. То је алтернатива евроинтеграцијама коју Двери нуде. Све ово могу бити одреднице које би бирачи сматрали јединственом политичком понудом и јасном дистинкцијом у односу на остале политичке странке.

Тешко ми је да поверујем да Дверјани после 12 година предане борбе за српски национални интерес, како су га они схватили, за нешто новца почињу да служе робове Империје. Да се плашим за сопствене привилегије и прилику да живим од нерада, могуће да бих друкчије размишљао.

Бакарец пита где су биографије челника Двери. Питање му је на месту. Требало би упознати јавност с личностима које претендују да га воде. Колико знам, вођство Покрета чине млади и људи раног средовечја с факултетским дипломама, породицама и некаквим радним искуством. Ти животописи нису ништа оскуднији од оних којима располаже већина данас активних политичара. Ако бисмо овима још избрисали референце стечене на раду у јавним предузећима и установама, у које су распоређивани партијским декретима, дверјанске биографије би деловале импресивно. Чињеница јесте да већина од њих нема нарочитог корпоративног искуства, али верујем да то није превелика слабост, будући да осећам, таман био оптужен за произвољност у закључивању, да би Дверјане највише занимала министарства идентитета (просвета,

информисање, култура, омладина и спорт, вера...), где би њихово вишегодишње искуство из НВО фазе било од непроцењиве користи. Тврдим да Двери, међу својим оснивачима и лидерима, немају одговарајућег кандидата за премијера или министра економије, али сигуран сам да би могли да буду веома корисни у продуховљењу Срба с почетка 21. века. Не могу да замислим да би држава спонзорисала филмове који држе муслиманско-хрватску страну у ратовима на простору бивше СФРЈ, нити да би из Народне библиотеке била протеривана ћирилица, а Његош сврставан у црногорску књижевност. О културном рату који се против овог народа води компетентно је писао Слободан Антонић у истоименој књизи.

Инсистирање на православном духовном моделу изградње појединца и друштва, јединствено је код Двери.

Као резиме, нудим читаоцима своје уверење да Двери као нова странка нису пројекат против њихових природних савезника на патриотском полусрпске политичке сцене, већ више снага која би могла да сопственим примером покаже ново поимање политике као делатности за поправљање и унапређивање државе и друштва, насупрот у нас распрострањеној пракси (зло)употребе политике у сврхе прибављања привилегија страначким чиновничкићима, који сопственоим знањем, школом и карактером, без помоћи партије, не би били у стању да себи обезбеде иоле пристојан живот. Држим такође, да је и даље могуће стварање некакве „Српске листе“ пред надолазеће изборе, коју би предводила ДСС уз СРС, Двери и низ других родољубивих удружења грађана и интелектуалаца. То би ваљда био прави национални покрет. Проблем може настати у одбијању постојећих странака да своје истрошене, нехаризматичне и нестручне кадрове, свикле на паразитирање у систему, замене свежим, некомпромитованим и способним људима из корпуса који је досад деловао кроз непартијски сектор. Невоља за настајење оваквог покрета би била и ако би Дверјани и остали помислили како свет од њих настаје, па показали велику ароганцију и несклоност да се са старим странкама споразумеју у заједничком интересу.

Било како било, у једној или више колона, свачији патриотски политички ангажман је легитиман. Лично се надам да сукоби у родољубивом табору неће наставити, те да ће сви његови „војници“ моћи да се обруше на жутократију, која метастазира на народном телу убијајући му дух и државу.

(Аутор је копредседник УО Српског културног клуба из Новог Сада)

—

[1] [Слободан Антонић: Двери као странка](#)

[2] www.srpskamreza.net

[3] Двери улазе у политику - <http://www.srpskikulturniklub.com/dveri-ulaze-u-politiku>

[4] Небојша Бакарећ: Рајске двери или коме је потребна још једна политичка странка - <http://www.standard.rs/vesti>

[/36-politika/6679-debata-o-dverima-neboja-](#)

[bakarec-rajske-dveri-ili-kome-je-potrebna-jo-jedna-politika-stranka-.html](#)

[5] [Слободан Антонић: Двери као странка](#)

[6] Двери улазе у политику - <http://www.srpskikulturniklub.com/dveri-ulaze-u-politiku>

[7] [Слободан Антонић: Двери као странка](#)

Пише: Остоја Симетић
среда, 30 март 2011 19:33

[8] Небојша Бакарец: Рајске двери или коме је потребна још једна политичка странка - <http://www.standard.rs>

[/vesti/36-politika/6679-debata-o-dverima-neboja-bakarec-](#)

[rajske-dveri-ili-kome-je-potrebna-jo-jedna-politika-stranka-.html](#)